

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

A. Indledning

Efter regeringsbeslutning nedsatte landbrugsministeren den 15. december 1987 udvalget vedrørende struktur, finansiering og ejerforhold i landbruget, som skulle stille forslag om foranstaltninger, som over en periode afgørende kan bidrage til at gøre landbruget selv bærende.

I sin 1. delrapport »Lettelse af landbrugets rentebyrde« af april 1988 behandlede udvalget mulighederne for en nedbringelse af landbrugets gælds- og rentebelastning og stillede forslag om en refinansieringsordning. Udvalgets forslag lå til grund for lov nr. 372 af 11. juli 1988 om refinansiering af realkreditlån m.v. i landbrugsejendomme.

I sin 2. delrapport »Struktur og ejerformer« af november 1988 fremlagde udvalget sine overvejelser om ændringer i landbrugsloven. Udvalget har ikke udformet noget lovforslag, men fremstillet problemerne og udarbejdet modeller til løsning af de væsentligste problemstillinger.

I den 3. og afsluttende fase af udvalgets arbejde vil det behandle spørgsmålene om landbrugets fremtidige finansiering og om ophørsordninger.

I tillægsbetænkningen afgivet af Folketingets Landbrugs- og Fiskeriudvalg den 30. juni 1988 om forslaget til loven om refinansiering bemærker et flertal i udvalget, at refinansieringsordningen skal følges op af ændringer i jordlovgivningen, som kan medvirke til at sikre lønsomme bedrifter.

Flertallet nævner i betænkningen en række konkrete punkter, hvor der bør ske ændringer i landbrugsloven.

Ved nærværende forslag foreslås landbrugsloven revideret i overensstemmelse med det, der er beskrevet i tillægsbetænkningen. Forslaget bygger herudover i det væsentlige på den i 2. delrapport af udvalget vedrørende struktur, finansiering og ejerforhold i landbruget udarbejdede model C, hvis grundlæggende princip er, at afgørelser efter loven overlades til lokal, sagkyndig myndighed.

Forslaget er udtryk for en generel lempelse af reglerne om samdrift, sammenlægning og erhvervelse af

landbrugsejendomme. Det må ses i sammenhæng med den gennemførte refinansieringsordning og som et skridt i retning af at opnå et selv bærende og konkurrencedygtigt landbrugserhverv.

Om Folketingets behandling af de seneste ændringer i landbrugsloven, lov nr. 327 af 4. juni 1986 henvises til Folketingstidende 1985-86, 5672, 6210, 11750, 12223, A 3445, B 1913 og 1975, C 951.

Folketingstidende 1985-86, A 3459-60 rummer henvisninger til behandlingen af de tidligere ændringer af loven siden 1967.

Der henvises endvidere til ovennævnte tillægsbetænkning afgivet af Folketingets Landbrugs- og Fiskeriudvalg den 30. juni 1988.

Endelig henvises til betænkningerne nr. 1124: Arealudvalgets Delbetænkning 3 af oktober 1987, nr. 1145: Struktur- og Planudvalgets 2. Delbetænkning af august 1988 samt nr. 1137 og 1152: Delrapport 1 og 2 fra udvalget vedrørende struktur, finansiering og ejerforhold i landbruget af april og november 1988.

B. Den gældende lov

To trediedele af Danmarks areal er undergivet landbrugspligt og dermed omfattet af reguleringen i landbrugsloven.

De vigtigste formål bag den gældende lov er at beskytte jorden som en begrænset naturressource og at sikre familiebruget som den overvejende driftsform. I begrebet familiebrug ligger det personlige selveje med gården som rammen for familiens bolig og arbejde og en brugsstørrelse, som kan drives af familien alene eller eventuelt med bistand af én eller få medhjælpere. Der skal på en landbrugsejendom være en beboelsesbygning, der er bopælspligt på ejendommen, og jorderne skal dyrkes. Landbrugsjord kan kun med særlig begrundelse, f.eks. ved anlæg af veje og til byudvikling, overgå til anden anvendelse. Der stilles strenge krav i forbindelse med supplerende af ejendoms jordtilliggende. Der stilles uddannelseskra- ved erhvervelse af egentlige produktionsejendomme. Der er begrænsninger i adgangen til at eje flere ejendomme og til at samdrive flere ejendomme. Som hovedregel kan kun personer erhverve en landbrugsejendom.